

Om strukturerade lektionsbesök

Det här är en samlad beskrivning av rutinerna runt strukturerade lektionsbesök, i ett format som är lätt att skriva ut och läsa off-line, om du så vill. Det här dokumentet riktar sig i första hand till skolans ledningsgrupp eller utvecklingsgrupp, alltså de som driver utvecklingsarbetet på skolan och kanske kommer att införa de här rutinerna, men är förstås öppet för alla intresserade.

Vad är strukturerade lektionsbesök?

I strukturerade lektionsbesök följer man en tydlig rutin med observationsloggar. Om vi vill höja kvaliteten på lärandet behöver vi systematiskt titta på och reflektera över det som händer i klassrummet och på fritids.

Vad ska man ha strukturerade lektionsbesök till?

En skolas kvalitet handlar i grunden om den pedagogiska verksamheten, alltså om hur skickliga pedagogerna är i sin undervisning – läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas kunskapsutveckling. Oftast är läraren själv i klassrummet med eleverna, därför är det inte så lätt att få återkoppling på sina sätt att arbeta om man inte organiserar detta.

Även om många lärare pratar om pedagogik och sin undervisning i olika sammanhang, finns det mycket att vinna på att skapa struktur och systematik i återkopplingen. När lärarna har fullt upp med allt praktiskt, kanske de inte på egen hand tar initiativ till kollegialt lärande och bjuder in sina kollegor till lektionerna.

Tydliga rutiner för lektionsbesök kommer att höja kvaliteten, men också kvantiteten när man kommer överens om att prioritera detta viktiga arbete lite högre.

Vad man kan göra med lektionsbesök

Rutinbeskrivningen ger en kort, men tydlig vägledning till hur besöken ska gå till. När alla får samma uppdrag att genomföra dem, kan man lättare etablera normen på skolan att detta är en viktig del av fortbildningen, det blir ett tydligt ställningstagande från ledningen att detta är kärnan i uppdraget.

Rätt hanterade kan lektionsbesöken bli en viktig del i att stärka ett positivt, nyfiket förhållningssätt till kärnuppdraget att öka elevernas lärande. Observationsunderlagen kan vara underlag i en diskussion om hur man ser på undervisningen och där man kan dela goda erfarenheter med varandra.

Det finns två varianter av besöken, ett kortare och ett längre. I det korta besöket ligger fokus på rutiner och ledarskap i klassrummet. Det är ett bra sätt att få in vana med besöken, en "light-version", där man tränar sig på att se på sin undervisning med någon annans ögon. I det längre besöket står pedagogiken i fokus, hur du använder olika metoder för att utveckla elevernas förmågor.

Hur kan du anpassa rutinen för lektionsbesök?

Observationsloggarna är en viktig del av de strukturerade lektionsbesöken, de styr vilket fokus besökaren kommer att ha. Därför är det viktigt att anpassa frågeställningarna till just din skola, försöka fånga era viktigaste utmaningar, ni behöver alltså anpassa frågorna.

Lektionen kommer kanske se olika ut beroende på om det är en skolledare, en förstelärare eller en kollega gör besöket. Det är bra att man använder samma underlag så att läraren känner att vi drar åt samma håll. Syftet med lektionsbesöken är att få till en positiv och konstruktiv diskussion om din undervisning och att vidareutveckla en kultur på skolan där vi ständigt förbättrar elevernas möjligheter till lärande.

Den här rutinen är framtagen för att se på lärarnas undervisning. Fritidshemmets verksamhet är också en viktig del av skoldagen och behöver också utvecklas från ett pedagogiskt perspektiv. Underlagen i de här rutinerna utgår från att en pedagog undervisar och leder verksamheten, därför fungerar de inte lika bra för fritidsverksamheten, men kanske de kan vara till stöd i ett mer förutsättningslöst besök.

Att införa strukturerade lektionsbesök

På de flesta skolor gör man redan lektionsbesök, men kanske är de inte så strukturerade som de borde vara. Syftet med den här rutinen blir i så fall att skapa just mer struktur och kanske göra besöken ännu bättre.

De finns säkert pedagoger som blir stressade inför att någon ska komma och titta på deras undervisning. Ingen ska behöva känna sig bevakad eller ifrågasatt, därför är det viktigt att ha en öppen och förtroendefull diskussion om vinsterna med strukturerade lektionsbesök. Poängtera också att besökaren inte levererar sanningar om hur undervisningen fungerar, utan iakttagelser som man behöver reflektera över tillsammans.

Det kan också vara så att man ser saker på lektionerna som inte alls är bra och behöver förändras. Även om det kan vara tungt för en lärare att höra, måste det ändå bättre att prata och försöka utveckla det som brister, än att fortsätta med metoder som inte fungerar och skapar problem för både elever och lärare.

Försök att avdramatisera besöken, alla behöver känna sig trygga. Ett bra sätt att börja är att bjuda in en god vän i kollegiet, någon man känner väl på skolan.

Gör en översikt för alla besök som ledningen och förstelärare kommer att göra så man är säker på att alla lärare får minst ett besök Under varje termin.

Till sist

Om du har några frågor om det här underlaget eller har något förslag till hur man skulle kunna utveckla det, så kontakta gärna Struktiv via per@struktiv.se.